

zaaknummer 2011-T133

28 november 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. M.L.J. Bomers,

tegen:

(wijlen)**[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 maart 2011. Op 11 mei 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], toenmalig Algemene Overste van de Congregatie Fraters CMM.

Op 31 augustus 2012 heeft de Klachtencommissie advies uitgebracht inzake de klacht van klager tegen aangeklaagde en heeft de Klachtencommissie de Algemene Overste geadviseerd de klacht ten aanzien van aangeklaagde niet gegrond te verklaren.

Bij beslissing van 25 juli 2014 is door de bijzondere kamer van de Klachtencommissie het verzoek tot herziening gegrond verklaard en is bepaald dat de zaak opnieuw wordt behandeld.

Op 29 oktober 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mevrouw mr. M.L.J. Bomers.

Namens de congregatie is verschenen de heer [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van Fraters CMM.

2. De klacht

- 2.1. Klager is als leerling op [school] in [plaats] verschillende keren seksueel misbruikt door aangeklaagde.
Klager ging in 1959 naar de [school]. Daar kreeg hij, vanaf februari 1960, het vak natuurkunde van aangeklaagde.
Vanaf het eerste jaar moest klager regelmatig na afloop van de lessen nablijven. Als er niemand meer in het lokaal verbleef, moest klager bij het bureau van aangeklaagde komen. Het bureau stond op een verhoging. Daar kreeg hij dan “nadere uitleg” over de in de les behandeld stof.
De leerlingen droegen op die leeftijd in de zomer maanden allen korte broeken. Op de momenten dat klager bij aangeklaagde aan het bureau moest komen, moest hij zijn linkerbeen over diens rechterbeen/-knie leggen en dan gluurde aangeklaagde in de broekspijp van klager. Door met zijn rechterhand de broekspijp ruimer te maken probeerde aangeklaagde een betere inkijk te hebben. Op de momenten dat klager bij aangeklaagde in de ruimte naast het natuurkundelokaal moest komen, ging aangeklaagde zelfs verder en raakte hij met zijn rechterhand het geslachtsdeel van klager aan, terwijl aangeklaagde met zijn linkerhand onder zijn toga masturbeerde. Dat dit gebeurde was duidelijk waar te nemen aan het zwaar ademen van aangeklaagde. Dit heeft zich regelmatig voorgedaan van februari 1960 tot juli 1962 na afloop van de les.
Ook tijdens een kamp in [streek] heeft aangeklaagde zich op gelijke wijze misdragen.

Ter zitting van de Klachtencommissie op 29 oktober 2014 heeft klager desgevraagd verklaard dat het seksueel misbruik tientallen keren heeft plaatsgevonden gedurende een periode van drie jaar.

- 2.2. Het seksueel misbruik heeft een grote impact gehad op het leven van klager. Doordat hij als scholier herhaaldelijk seksueel is misbruikt, heeft hij tijdens zijn middelbare schooltijd steeds met de angst geleefd dat het opnieuw kon gebeuren. Het misbruik was ook emotioneel en psychisch verwarrend voor klager, die nog maar 13 jaar oud was, toen het begon. Hij begreep niet wat er gebeurde en waarom het gebeurde. Klager leed op [school] veel aan concentratieproblemen. Hij heeft hierdoor een jaar langer over [school] moeten doen.
Het feit dat hij aan zijn ouders noch aan de andere leerkrachten kon vertellen, wat de oorzaak van de studieproblemen was, maakte dat klager zich hier extra ongelukkig en onzeker onder voelde.
Klager is het onderwijs ingegaan. In de ruim 37 jaar dat klager in het onderwijs werkzaam is geweest, heeft hij altijd bewust ieder fysiek contact met studenten gemeden en voor situaties gezorgd dat hij nooit met hen alleen was. De ontucht door aangeklaagde in klagers jeugd heeft ertoe geleid dat klager al die jaren moeilijkheden heeft ondervonden in het samenzijn met een vrouw. Hij heeft steeds moeite gehad met intimiteiten en dat geldt nog steeds.
In de loop der jaren heeft hij meerdere coachingsprogramma's doorlopen uit hoofde van zijn leidinggevende functie. Hierin kwam vooral zijn voortdurende kwaadheid naar boven, hetgeen hij wijt aan de beschreven gebeurtenissen. Ook was een gevolg dat klager naar zijn eigen zoon toe altijd erg overbezorgd is geweest.
Klager heeft zijn ervaringen met aangeklaagde jarenlang aan niemand durven te vertellen. Ook niet aan zijn eerste vrouw die in 1994 is overleden.

In 2009 heeft klager voor het eerst tegen zijn huidige partner verteld wat hem is overkomen op [school].

- 2.3. Klager zoekt herstel door, erkenning van het seksueel misbruik dat aangeklaagde heeft gepleegd en het formeel krijgen van excuses van de Congregatie. Verder wenst klager een financiële genoegdoening te ontvangen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[Naam], toenmalig Algemene Overste van de Congregatie Fraters CMM, heeft de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

De Congregatie kan geen uitspraken doen over het waarheidsgehalte van de gestelde feiten. De beschuldigingen die door klager worden geuit kan de Congregatie evenmin weerleggen. Het is goed mogelijk dat de feiten op waarheid berusten.

Mocht aangenomen moeten worden dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden dan had dit nooit mogen gebeuren, want het is in strijd met alles waarvoor de Congregatie staat. In dat geval wil de Congregatie de pijn die klager heeft ervaren als gevolg van dit machtsmisbruik erkennen en haar oprechte verontschuldigen aanbieden voor hetgeen hem is aangedaan. De Congregatie betreurt ten zeerste de negatieve impact die het misbruik heeft gehad op het verdere leven van klager.

Mocht de Klachtencommissie de klacht gegrond verklaren, dan zal de Congregatie dat advies overnemen en gaat men met klager in gesprek over een vorm van schadevergoeding.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

- 4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagde, zoals door klager in het klaagschrift is beschreven en ter zitting van de Klachtencommissie is aangevuld (zie punt 2.1.). De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft gedaan en ter zitting heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de zaken met zaaknummers 2013-T992 en 2010-T149 (2) waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd, en waarbij in de eerstgenoemde zaak de Klachtencommissie tot een gegrondverklaring van de klacht heeft geadviseerd. Verder bevinden zich in het dossier de verklaringen van de heren [naam], [naam], en [naam] en de verklaring van de echtgenote van klager mevrouw [naam]. Voor de inhoud daarvan verwijst de Klachtencommissie naar haar advies van 31 augustus 2012. Aan die verklaringen komt naar het oordeel van de Klachtencommissie, gelet op de hiervoor genoemde zaken met zaaknummers, thans een andere waarde toe dan door de Klachtencommissie in dat advies is toegekend. Door een en ander in onderling verband en samenhang te bezien wordt naar het oordeel van de Klachtencommissie, de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde nu voldoende ondersteund.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag hoogst kwalijk is geweest. gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager stond jegens aangeklaagde.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie van Fraters CMM de klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 november 2014 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en mevrouw drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.